

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Schoolkosten en onderwijstijd

Informatie voor ouders en leerlingen in de
medezeggenschapsraad in het voortgezet onderwijs

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Wet medezeggenschap op scholen	5
Schoolkosten	6
Gratis lesmateriaal (categorie I)	8
<i>Borgregeling</i>	8
Materialen en gereedschappen (categorie II)	8
Overige schoolkosten (categorie III)	9
Laptop/tablet	11
Tweetalig onderwijs/sportstroom	11
Rol medezeggenschap	12
Informatievoorziening	13
Onderwijstijd	14
Uitgangspunten onderwijstijd	15
Vakanties en andere onderwijsvrije dagen	16
Criteria onderwijstijd	16
Rol medezeggenschap	17
<i>Geschillen</i>	18
Modernisering Onderwijstijd	18
Toezicht en handhaving	18

Inleiding

Deze brochure is bedoeld voor ouders en leerlingen die in de medezeggenschapsraad zitten. In deze brochure wordt de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) kort toegelicht. Verder leggen we uit hoe het zit met de schoolkosten, wat is nu wel gratis en wat niet? Daarnaast komt het onderwerp ‘onderwijstijd’ aan de orde. Aan het einde van de brochure vindt u nog een lijst met nuttige websites.

Wet medezeggenschap op scholen

De eerste verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van inspirerend en uitdagend onderwijs ligt bij de docenten en de schoolleiders. Zij geven vanuit hun deskundigheid vorm aan het onderwijs. Onder andere door middel van de medezeggenschapsraad zijn ouders en leerlingen betrokken bij de invulling van het onderwijs door docenten en schoolleiders. Samen met docenten gaan de ouders en leerlingen in gesprek met de schoolleiding over tal van onderwerpen die binnen de school spelen. De rol van de medezeggenschapsraad is geformaliseerd in de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Uitgangspunt van de WMS is dat u een serieuze gesprekspartner bent voor de schoolleiding. De rechten en plichten van de medezeggenschapsraad zijn in de WMS vastgelegd. De wet geeft u bevoegdheden zoals informatierecht, adviesrecht en instemmingsrecht.

Als medezeggenschapsraad heeft u een algemeen informatierecht. Dit betekent dat u recht heeft op alle informatie die u nodig heeft om uw taken goed uit te voeren. Op plannen of besluiten van de schoolleiding waar u geen formele advies- of instemmingsbevoegdheid heeft, mag de medezeggenschapsraad wel altijd ongevraagd advies uitbrengen. De schoolleiding kan dit advies niet zomaar negeren. Op een aantal onderwerpen heeft u ook formele inspraak en moet de medezeggenschapsraad vooraf de gelegenheid hebben advies uit te brengen over besluiten. De schoolleiding kan het advies van de medezeggenschapsraad overnemen, maar is hiertoe niet verplicht. Wanneer u op een bepaald onderwerp instemmingsrecht heeft, kan de schoolleiding alleen verder met de plannen als zij de instemming van de medezeggenschapsraad heeft.

In de artikelen 8, 10, 11 en 14 van de WMS kunt u nalezen op welke onderwerpen u welke rechten heeft.

Schoolkosten

A photograph of two women sitting at a desk in a library or office. The woman on the left has long blonde hair and is wearing a teal top and a grey scarf. The woman on the right has dark hair pulled back and is wearing a light-colored blazer. They are both smiling and looking at a computer screen. A keyboard is visible on the desk in the foreground.

Schoolkosten

De overheid vindt het belangrijk dat kinderen in het voortgezet onderwijs goed opgeleid worden en neemt de meeste kosten hiervoor voor haar rekening. Alle scholen ontvangen de bekostiging in een zogenaamde lumpsum. Dit is één budget voor materiële en personele kosten, waarbij het aan de schoolleiding is om te bepalen hoe zij dat binnen de wettelijke kaders besteedt. Bij materiële kosten kunt u denken aan het onderhoud van de gebouwen, apparatuur en schoonmaak. Ook de bekostiging van het lesmateriaal voor een specifiek leerjaar is onderdeel van de lumpsum.

Er zijn drie soorten schoolkosten. De eerste categorie komt voor rekening van de school en bevat het lesmateriaal. De tweede categorie schoolkosten is voor rekening van de ouders. Dit zijn materialen die persoonsgebonden zijn, zoals gymkleden, of zaken die meerdere leerjaren of door meerdere kinderen binnen één gezin gebruikt kunnen worden, zoals woordenboeken en atlanten. De derde categorie zijn de overige schoolkosten voor activiteiten waar de school geen geld van de overheid voor ontvangt. Vaak wordt voor deze kosten een bijdrage gevraagd van de ouders. Deze ouderbijdrage is vrijwillig. Ouders zijn dus niet verplicht deze bijdrage te betalen. Scholen kunnen een kwijtscheldings- of reductieregeling instellen om minder draagkrachtige ouders tegemoet te komen in schoolkosten.

Definitie lesmateriaal

Lesmateriaal dat naar vorm en inhoud is gericht op informatieoverdracht in onderwijsleersituaties en waarvan het gebruik binnen het onderwijsaanbod door het bevoegd gezag specifiek voor het desbetreffende leerjaar is voorgeschreven (artikel 6e, tweede lid, WVO).

Gratis lesmateriaal (categorie I)

De schoolboeken en lesmaterialen die door de schoolleiding voor een specifiek leerjaar worden voorgeschreven, zijn gratis voor leerlingen. Dat geldt ook voor schoolboeken en lesmaterialen die nodig zijn voor het volgen van aanvullend onderwijsaanbod, zoals extra vakken. Er wordt soms gedacht dat het gratis beschikbaar stellen van schoolboeken en lesmateriaal alleen zou gelden voor het verplichte curriculum en dat ouders zelf de boeken moeten kopen voor de keuzevakken of extra vakken. Dit is niet juist. Ook het lesmateriaal voor extra vakken of keuzevakken valt onder het gratis lesmateriaal dat de school aan de leerling dient te verstrekken.

Borgregeling

Scholen mogen voor het gratis lesmateriaal een borgregeling in het leven roepen, waarbij instemming van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad verplicht is. In de borgregeling kan bepaald worden wat er gebeurt als lesmateriaal kwijt of beschadigd raakt. De borgregeling is vrijwillig. Ook na instemming van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, beslist elke individuele ouder over deelname aan de borgregeling. Als een ouder heeft ingestemd met de borgregeling, mag de school naleving van de borgovereenkomst afdwingen. Ook als de school de uitvoering van de borgregeling uitbesteedt aan bijvoorbeeld een boekenleverancier, is en blijft de school verantwoordelijk voor de naleving van bovenstaande uitgangspunten van de borgregeling. Eventuele borgregelingen voor andere zaken, bijvoorbeeld voor het in bruikleen geven van laptops of gereedschappen, zijn ook vrijwillig voor ouders.

Materialen en gereedschappen (categorie II)

De bekostiging aan scholen is niet bedoeld voor zaken als een atlas of woordenboek. De gedachte hierachter is dat het gaat om materiaal dat persoonsgebonden is, langer dan een jaar meegaat, door meer gezinsleden kan worden gebruikt en/of eigendom wordt van de leerling. Als de school materialen in bruikleen geeft, dan wel aanschaft voor de leerlingen, kan zij hiervoor een bijdrage vragen via de vrijwillige ouderbijdrage. De ouder is niet verplicht deze rekening te betalen, maar wanneer een ouder de school niet betaalt voor het materiaal, of het gebruik hiervan, is de ouder zelf verantwoordelijk voor de aanschaf.

Overige schoolkosten (categorie III)

De vrijwillige ouderbijdrage is bedoeld voor zaken waarvoor de school geen bekostiging van de overheid ontvangt. Dit kan zijn voor materialen en gereedschappen, zoals hierboven beschreven, maar de vrijwillige ouderbijdrage kan ook gebruikt worden voor de financiering van extra activiteiten, zoals een excursie, sportdag, buitenlandreis of kerstviering. Dit zijn de overige schoolkosten. Als de extra activiteiten buiten het voor de leerlingen voorgeschreven onderwijsprogramma vallen, kunnen ouders kiezen of hun kind hier wel of niet aan deelneemt.

In plaats van vrijwillige ouderbijdrage noemen scholen het ook wel 'leerlingbijdrage', 'schoolfondsbijsdrage' of 'ouderbijdrage'. Hoe uw school het ook noemt, het is een vrijwillige bijdrage waar de oudergeleding van de medezeggenschapsraad instemmingsrecht heeft op de hoogte en de bestemming ervan. Er zijn scholen die dit vrijwillige karakter onvoldoende communiceren naar ouders, waardoor ouders zich toch verplicht voelen deze bijdrage te betalen. Scholen moeten zich houden aan de volgende randvoorwaarden voor wat betreft de vrijwillige ouderbijdrage:

- Vermelding in de schoolgids van de vrijwillige ouderbijdrage en het vrijwillige karakter hiervan (artikel 24a, WVO);
- De toelating van de leerling wordt niet bepaald door wel of niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage (artikel 27, tweede lid, WVO);
- Als ouders de vrijwillige ouderbijdrage voor de overige schoolkosten niet betalen, zijn scholen verplicht de leerling een voor de ouder kosteloos alternatief aan te bieden om een leerling wel het vastgestelde onderwijsprogramma te kunnen laten volgen.

U als lid van de medezeggenschapsraad kunt met de schoolleiding in gesprek gaan over de wijze waarop de school schoolkosten voor ouders kan specificeren en verantwoorden. Hierdoor kunnen ouders zien waar de vrijwillige ouderbijdrage aan wordt besteed en de keuze maken of en voor welke posten zij willen betalen.

Categorie I Wat scholen gratis aan leerlingen moeten verstrekken*	Categorie II Waar scholen kosten voor in rekening kunnen brengen bij ouders**	Categorie III Waar scholen kosten voor in rekening kunnen brengen bij ouders***
<ul style="list-style-type: none"> • Leerboeken • Werkboeken • Projectboeken en tabellenboeken • BINAS • Examentrainingen en examenbundels • Eigen leermateriaal van de school en bijbehorende cd's en dvd's • Gelicentieerd digitaal lesmateriaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Atlas • Woordenboek • Agenda • Rekenmachine • Schrift, multimap, pennen en dergelijke • Gereedschap • Sportkleding 	<ul style="list-style-type: none"> • Excursies • Introductiekamp • Buitenlandreizen • Kerstviering • Laptop/tablet (elektronische informatiedrager)
<p>* Het moet gaan om lesmateriaal dat een leerling in een specifiek leerjaar nodig heeft. ** Als een ouder deze kosten niet betaalt aan de school, dient de ouder de aanschaf zelf te doen. *** Als een ouder deze kosten niet betaalt aan de school, is de school verplicht een kosteloos alternatief aan te bieden. Voor een activiteit geldt deze bepaling als de activiteit onderdeel uitmaakt van de verplichte onderwijstijd.</p>		

Laptop/tablet

Een laptop of tablet valt niet onder de definitie van lesmateriaal, omdat het de *drager* is van informatie en zelf geen informatie is en niet voorgeschreven wordt voor een specifiek leerjaar. Hierdoor valt een laptop of tablet niet onder het lesmateriaal dat scholen gratis aan ouders dienen te verstrekken. Het bezit van een laptop of tablet kan door scholen niet van ouders worden geëist, net zo min als ouders dit van de school kunnen eisen. Op het moment dat scholen volledig of grotendeels schoolboeken vervangen door digitaal lesmateriaal en het bezit van een laptop of tablet voor het leerproces noodzakelijk is geworden, dienen scholen hierin zelf te voorzien. Scholen kunnen via de vrijwillige ouderbijdrage kosten in rekening brengen voor (het gebruik van) een laptop of tablet, maar ook daarvoor geldt: als een ouder kiest hiervoor niet te betalen, dient de school voor het desbetreffende leerjaar te voorzien in voor de leerling bruikbaar lesmateriaal.

Tweetalig onderwijs/sportstroom

Sommige scholen bieden naast het reguliere vwo/havo/vmbo aparte stromen aan, zoals tweetalig onderwijs of een sportstroom. Om dit te kunnen financieren worden voor deze opleidingen vaak extra kosten bij ouders in rekening gebracht. De oudergeleding binnen de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op de hoogte van de bijdrage die van ouders gevraagd wordt. Omdat er naast deze stromen ook het reguliere vwo/havo/vmbo beschikbaar is op deze school, zijn ouders die kiezen voor tweetalig onderwijs of een sportstroom verplicht de extra kosten hiervoor te betalen. Als ouders deze extra bijdrage niet betalen, kan een leerling uitgesloten worden van toelating in het tweetalig onderwijs of de sportstroom, maar niet van het reguliere vwo/havo/vmbo-onderwijs. Scholen kunnen een regeling treffen voor minder draagkrachtige ouders om hun kinderen toch de gelegenheid te geven deel te nemen aan een dergelijke aparte stroom.

Rol medezeggenschapsraad

Op het gebied van schoolkosten heeft de medezeggenschapsraad een belangrijke stem. U kunt de school scherp houden op de verantwoordelijkheden die zij heeft. De oudergeleding binnen de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij de vaststelling van de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage. De schoolleiding heeft dus eerst uw goedkeuring nodig om de vrijwillige ouderbijdrage vast te stellen. Met de ‘bestemming’ van de ouderbijdrage worden de activiteiten en voorzieningen bedoeld waarvoor aan de ouders een bijdrage wordt gevraagd. Welke activiteiten en voorzieningen dat zijn, bepaalt de schoolleiding samen met u.

Vrijwillige ouderbijdrage	Instemmingsrecht	Oudergeleding
Schoolkostenbeleid	Instemmingsrecht	Oudergeleding
Borgregelingen	Instemmingsrecht	Oudergeleding
Vaststelling schoolgids	Instemmingsrecht	Ouder- en leerlinggeleding

Rechten medezeggenschapsraad over schoolkosten

Een tweede belangrijke taak voor u is erop toe te zien dat de totale kosten voor ouders beheersbaar blijven. De oudergeleding heeft ook instemmingsrecht op het schoolkostenbeleid van de school. U gaat met de schoolleiding in gesprek over het voorgestelde schoolkostenbeleid en hun voorstel over de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage en beslist of u hiermee instemt. Gaat u na het gesprek met de schoolleiding niet akkoord met het beoogde schoolkostenbeleid of het voorstel over de vrijwillige ouderbijdrage, dan kunt u als oudergeleding uw instemming onthouden. De schoolleiding kan met een nieuw voorstel komen of ervoor kiezen het plan toch uit te willen voeren. Als gekozen wordt voor het laatste, legt de schoolleiding het voorstel voor aan de landelijke geschillencommissie WMS (LCG WMS). De geschillencommissie zal dan een bindende uitspraak doen over het geschil en bepaalt in feite of de betreffende hoogte en bestemming van de ouderbijdrage al dan niet acceptabel zijn.

Het feit dat u akkoord gaat met de ouderbijdrage betekent niet dat individuele ouders die ook daadwerkelijk moeten gaan betalen. Het wel of niet, geheel of gedeeltelijk, betalen van de ouderbijdrage is een afweging die iedere ouder voor zichzelf mag maken. Uw informatie aan ouders over de totstandkoming van de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage ondersteunt ouders bij het nemen van deze beslissing.

Informatievoorziening

Als de oudergeleding van de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de vrijwillige ouderbijdrage, dient de schoolleiding de ouders te informeren over de ouderbijdrage. Het is voor ouders nuttig om iets te weten over de achtergrond van de totstandkoming van de vrijwillige ouderbijdrage. Uiteraard is de medezeggenschapsraad altijd bereikbaar voor individuele ouders, maar het is te overwegen om ook van uw kant actief ouders te informeren. Op die manier kunt u toelichten hoe de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage tot stand zijn gekomen. In de schoolgids moet de schoolleiding ouders op de hoogte stellen van de vrijwillige ouderbijdrage en expliciet wijzen op het vrijwillige karakter van de bijdrage.

Onderwijstijd

Uitgangspunten onderwijstijd

Alle leerlingen verdienen inspirerend en uitdagend onderwijs. Onderwijstijd is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Daarom zijn er wettelijke normen voor onderwijstijd. Deze dienen enkele doelstellingen:

- Een urennorm is nodig omdat er in een school gewoontes kunnen groeien waardoor de gerealiseerde onderwijstijd per schooljaar geleidelijk aan onder druk komt te staan. Een wettelijke urennorm zorgt voor *stabiliteit, zekerheid en helderheid* voor alle betrokkenen;
- Een urennorm *zegt iets over de omvang* van het onderwijsprogramma. Een urennorm biedt zo een kader voor de leerstof die leerlingen zich eigen kunnen maken en voor de programmering van het curriculum en de organisatorische sturing door de schoolleiding;
- Voldoende onderwijstijd is belangrijk voor de *kwaliteit* van het onderwijs. Leerlingen moeten voldoende tijd krijgen om zich de leerstof eigen te maken. Onderwijstijd doet er dus toe. Voldoende onderwijstijd is een noodzakelijke, hoewel niet de enige voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs. De uren moeten immers ook kwalitatief goed ingevuld worden. Leraren en schoolleiders zijn professionals en zij zijn dan ook primair verantwoordelijk voor een kwalitatief goede invulling van de onderwijstijd. Maar ook ouders en leerlingen zijn hier – onder meer via de medezeggenschapsraad – in beeld.

Bij de wettelijke normen voor onderwijstijd worden de volgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

- Alle leerlingen krijgen voldoende onderwijs en lesuitval wordt zoveel mogelijk voorkomen;
- Het onderwijs dat wordt verzorgd, is kwalitatief aan de maat en kan rekenen op instemming van ouders en leerlingen;
- Scholen krijgen voldoende ruimte om eigen beleid te maken;
- Er is sprake van een realistische, haalbare en handhaafbare minimum urennorm;
- Leerlingen en ouders worden meer betrokken bij het schoolbeleid, onder meer via de medezeggenschapsraad;
- De tevredenheid over de planning en invulling van de onderwijstijd wordt op schoolniveau geborgd doordat de medezeggenschapsraad hierop instemmingsrecht heeft;

- De inspectie zal op een school pas specifiek naar onderwijstijd kijken, wanneer de kwaliteit van die school onder de maat is, en/of er sterke signalen zijn dat de onderwijstijd er niet op orde is, bijvoorbeeld wanneer ouders klagen dat er veel minder onderwijstijd (dagen of uren) is gerealiseerd dan is afgesproken en vastgelegd in de schoolgids.

Vakanties en andere onderwijsvrije dagen

De zomervakantie, de kerstvakantie en één week meivakantie worden centraal door het ministerie van OCW vastgesteld. De centraal vastgestelde zomervakantie duurt zes weken. De data van de herfst- en voorjaarsvakantie mag de school zelf bepalen. Voor deze vakanties geeft het ministerie van OCW adviesdata. De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht bij het vaststellen van deze vakanties. Ook kunnen er door het jaar heen nog andere onderwijsvrije dagen worden ingepland. Over de planning van deze andere onderwijsvrije dagen heeft de medezeggenschapsraad instemmingsrecht. Per jaar moet er op ten minste 189 dagen onderwijs worden verzorgd. Vanwege de vakantiespreiding over de verschillende regio's van Nederland, kan het voorkomen dat een schooljaar in uw regio een week langer of korter duurt dan het 'gemiddelde' schooljaar. Is dit laatste het geval, dan is het toegestaan dat er in dat schooljaar vijf dagen minder onderwijs (dus ten minste 184 dagen) gegeven wordt.

Criteria onderwijstijd

Onderwijsactiviteiten moeten aan enkele wettelijke criteria voldoen om te kunnen meetellen als onderwijstijd. Zo moet het onderwijs “onder de pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid van daartoe bekwaam onderwijspersoneel worden uitgevoerd”, “deel uitmaken van het door de school geplande en voor de leerlingen verplichte onderwijsprogramma” en “door een inspirerend en uitdagend karakter bijdragen aan een zinvolle invulling van de totale studielast van leerlingen”. Wat deze wettelijke criteria concreet betekenen, komt tot uitdrukking in het Beoordelingskader onderwijstijd, dat de inspectie heeft opgesteld. In dit beoordelingskader wordt uiteengezet wat wel en niet valt onder onderwijstijd. U als lid van de medezeggenschapsraad kunt uw voordeel doen met dit beoordelingskader en de plannen van de schoolleiding op het gebied van onderwijstijd hieraan toetsen. Het beoordelingskader wordt elk schooljaar opnieuw vastgesteld en op de website van de inspectie gepubliceerd.

Rol medezeggenschap

Op het gebied van onderwijstijd heeft u als lid van de medezeggenschapsraad invloed. Als medezeggenschapsraad bent u dé gesprekspartner voor de schoolleiding om te overleggen over de planning en de invulling van onderwijstijd. Om dit gesprek goed aan te kunnen gaan, dient de schoolleiding u jaarlijks vooraf gegevens te verstrekken over de geprogrammeerde onderwijstijd en achteraf over de gerealiseerde onderwijstijd. Elk jaar zal de schoolleiding een voorstel voor de invulling van onderwijstijd in het volgende schooljaar indienen. De ouder- en leerlinggeleding binnen de medezeggenschapsraad heeft bij de vaststelling van de onderwijstijd (de planning van het totale onderwijsprogramma, van de dagen waarop onderwijs wordt verzorgd en van de onderwijsvrije dagen) instemmingsbevoegdheid. Ook voor het soort onderwijsactiviteiten dat meetelt als onderwijstijd moet eerst uw instemming verkregen zijn, voordat de schoolleiding het voorstel kan uitvoeren. Twijfelt u of een activiteit voldoet aan de criteria voor onderwijstijd, dan kunt u ook de inspectie raadplegen. Op de vaststelling van het lesrooster heeft u adviesrecht. De schoolleiding dient vooraf uw advies ingewonnen te hebben om het lesrooster ook uit te kunnen voeren. De school heeft de mogelijkheid het advies niet over te nemen.

Vaststelling schoolgids	Instemmingsrecht	Ouder- en leerlinggeleding
Onderwijstijd	Instemmingsrecht	Ouder- en leerlinggeleding
Lesuitvalbeleid	Instemmingsrecht	Ouder- en leerlinggeleding
Vakantieregeling	Adviesrecht	Gehele medezeggenschapsraad
Lesrooster	Adviesrecht	Gehele medezeggenschapsraad

Rechten medezeggenschapsraad over onderwijstijd

Geschillen

Als lid van de medezeggenschapsraad heeft u meerdere mogelijkheden om uw taak goed uit te kunnen voeren en het gesprek aan te gaan met de schoolleiding. Gaat u na het gesprek met de schoolleiding niet akkoord met de door de schoolleiding beoogde invulling van de onderwijstijd, dan kunt u als ouder- en leerlinggeleding uw instemming onthouden. De schoolleiding kan met een nieuw voorstel komen of ervoor kiezen het plan toch uit te willen voeren. Als gekozen wordt voor het laatste, legt de schoolleiding het voorstel voor aan de landelijke geschillencommissie WMS (LCG WMS). Deze geschillencommissie zal dan een bindende uitspraak doen over het geschil en bepaalt in feite of de betreffende onderwijsactiviteiten al dan niet worden geaccepteerd als onderwijstijd.

Wanneer het uitgebrachte advies over de vaststelling van het lesrooster niet overgenomen wordt en de school neemt een besluit waarvan u van mening bent dat de belangen van de school of van (een geleding binnen) de medezeggenschap ernstig geschaad worden, kunt u zelf een geschil aanmelden bij de LCG WMS.

Meer informatie over de geschillencommissie kunt u vinden in de artikelen 30-37 van de WMS en via de Stichting Onderwijsgeschillen.

Modernisering Onderwijstijd

Op het moment dat deze brochure is uitgegeven, is een wetswijziging in voorbereiding waarmee de wettelijke normen voor de onderwijstijd in het voortgezet (speciaal) onderwijs worden gewijzigd. Op de website van het ministerie van OCW kunt u hierover desgewenst actuele informatie vinden.

Toezicht en handhaving

Als de kwaliteit van de school op orde is, en er zijn geen klachten over te weinig uren en dagen, is er voor de inspectie geen aanleiding om specifiek toezicht te houden op onderwijstijd. De inspectie zal op een school pas specifiek naar onderwijstijd kijken, wanneer de kwaliteit van die school onder de maat is, en/of er sterke signalen zijn dat de onderwijstijd niet op orde is, bijvoorbeeld wanneer ouders klagen dat er veel minder onderwijstijd (dagen of uren) is gerealiseerd dan is afgesproken en vastgelegd in de schoolgids.

Meer weten?

Als u meer informatie wilt over de medezeggenschapsraad, bijvoorbeeld welke bevoegdheden u nog meer heeft op andere onderwerpen dan schoolkosten en onderwijstijd, dan verwijzen wij u naar Stichting Onderwijsgeschillen. Op hun website staan verschillende publicaties over medezeggenschap, waaronder het Zakboek WMS, waar dieper wordt ingegaan op de Wet medezeggenschap op scholen.

Algemene informatie:

www.rijksoverheid.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw

www.5010.nl

www.laks.nl

www.vo-raad.nl

www.loraad.nl

www.infowms.nl

www.onderwijsgeschillen.nl/medezeggenschap

Wet medezeggenschap op scholen:

www.wetten.overheid.nl/wms

Schoolkosten:

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs

Schoolvakanties:

www.rijksoverheid.nl/schoolvakanties

Onderwijstijd:

www.rijksoverheid.nl/schooltijden-en-onderwijstijd

Beoordelingskader Onderwijstijd:

www.onderwijsinspectie.nl

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2515 XP Den Haag
T 070 412 34 56

Februari 2014